

204. Bijbelstudie over
BABYLON DE GROTE STAD
A BIGI FOTO BABILON
BAVEL HA'IR HAG'DOLA
כבל היר הגדולה

Deel 1: Bab-ilani, de poort der goden

Na de vermelding van de 144.000 verzegelden in Openbaring 14:1-5, die tijdens de Armageddon-oorlog samen met het Lam op de berg Tziyon staan, en de engel in vers 6-7, die het Evangelie aan alle volk en stam en taal en natie verkondigt en het uur van G'ds oordeel aankondigt, lezen we in vers 8 opeens iets heel merkwaardigs: *“En een andere, een tweede engel, volgde, zeggende: Gevallen, gevallen is het grote Babylon, dat van de wijn van de hartstocht zijner hoererij al de volkeren heeft doen drinken!”* (חזירון Chizayon [Openbaring] 14:8, NBG). NBV: *“Hij werd gevolgd door een tweede engel, die uitriep: Gevallen, gevallen is Babylon, die grote stad, die door haar ontucht alle volken de wijn van haar wellust heeft laten drinken!”* **Surinaams:** *“Dan wan tra engel, a di fu tu, kon baka a fosi wan. A taki: A fadon! A bigi foto Babilon fadon! Na a foto disi ben drungu ala den folku nanga a win fu den faya takru lostu fu en!”*

Hoe moeten we dit begrijpen? Waarom wordt een ruïnestad, die reeds duizenden jaren geleden verwoest werd, in deze eindtijdprofetie genoemd alsof zij dan pas gevallen zou zijn? Natuurlijk gaat het in deze profetie over de val van het grote Babylon helemaal niet om de oude ruïnestad in het huidige Irak, maar om een grote stad die in de toekomstige en misschien zelfs al in de huidige tijd dezelfde economische, politieke, militaire en spirituele machtspositie zal bekleden als het oude Babylon. Dan is natuurlijk de volgende vraag welke stad daarvoor in aanmerking kan komen. In de tijd van het Nieuwe Testament was Babylon bijvoorbeeld de schuilnaam voor Rome, zoals uit 1 Petrus 5:13 duidelijk blijkt: *“De uitverkorenen in Babylon en mijn zoon Marcus groeten u!”* (NBV). **Surinaams:** *“Den sma fu Gado na Babilon seni taki un odi. Gado teki den gi Ensrefi neleki unu. Markus, di mi e si leki mi eigi pikin, seni taki un odi tu!”*

Velen gaan er van uit, dat ook met het grote Babylon van Openbaring 14 nog steeds Rome bedoeld zou zijn omdat het Vaticaan de zetel is van de Rooms-Katholieke Kerk. Maar is dat ook zo? Is Rome daadwerkelijk het Babylon van de eindtijd? Inmiddels zijn er wel meer steden die als kandidaat hiervoor genoemd worden. Laten we derhalve onderzoeken, welke specifieke kenmerken in de profetieën van Yochanan [Johannes] opgesomd worden, waaruit de identiteit van deze machtige stad zal moeten blijken. Een ding moge duidelijk zijn: de grote stad Babylon in Openbaring 14:8 en in de hoofdstukken 16,17 en 18 zal de spirituele tegenhanger van Jeruzalem zijn, dat in Openbaring 11:8 eveneens ‘de grote stad’ genoemd wordt. Terwijl Jeruzalem de stad van de Eeuwige is, zal Babylon de stad zijn, waarin de Antichrist zal zetelen en van waaruit G'ds tegenstander over de wereld zal heersen. Babylon zal dus de zetel van de wereldregering zijn alsook het economische, militaire en spirituele machtscentrum. De vraag is dus, welke huidige stad nu al een deel van deze kenmerken vertoont.

Het historische Babylon

De locatie van het oude Babylon is in Mesopotamië. De Hebreeuwse naam van de stad Babylon is בול Bavel en wordt in בראשית B'reshit [Genesis] 11:5-9 volksetymologisch in verband gebracht met het Hebreeuwse woord voor verwarring en wanorde: בלבול bil'bul. Het Hebreeuwse werkwoord בלל balal [verwarren] sluit dus hierbij aan. Volgens Babylonische inscripties kan de naam Bab-ilani [poort van de goden] deze stad echter ook aanwijzen als de kweekplaats van afgoderij, geestelijke ontucht, toverij en alle dingen die een gruwel zijn in G'ds ogen. En dat zijn precies de dingen waar het ook in de profetie over de grote stad Babylon in de eindtijd om gaat. Het verhaal gaat terug naar Nimrod, die het eerste koninkrijk na de zondvloed stichtte. In בראשית B'reshit [Genesis] 10:8-10 lezen wij: *“En Kush verwekte Nimrod; deze was*

de eerste machthebber op de aarde; Hij was een geweldig jager voor het aangezicht van de Eeuwige; daarom zegt men: Een geweldig jager voor het aangezicht van de Eeuwige als Nimrod. En het begin van zijn koninkrijk was Babel, Erech, Akkad en Kalne, in het land Sinear."

Surinaams: *"Kush ben de a tata tu fu Nimrod. Nimrod ben de a fosi bigi fetiman na grontapu. Masra srefi ben e si en leki wan bigi ontiman. Fu dat'ede sma e taki: Yu na wan bigi ontiman leki fa Masra srefi ben e si Nimrod. Den fosi foto pe a ben de na makti leki kownu ben de Babel, Erech, Akad nanga Kalne ini a kondre Sinear."* Het Babylonische Rijk was tot de tijd van Nebukadnessar een welvarend migratieland met een sterke economie en grote rijkdom, hetgeen een sterke aantrekkingskracht uitoefende. Vanuit de hele toenmalige bewoonde wereld kwamen de migranten in grote aantallen daar naartoe om zich daar te vestigen in de hoop op een betere toekomst. Het Babylonische Rijk was een land met onbeperkte mogelijkheden, net als het huidige Amerika. Daar wilde men graag wonen om van de welvaart mee te kunnen profiteren. Naast de 'gelukzoekers' zijn velen echter ook als krijgsgevangenen en ballingen in Babylon terechtgekomen, zoals de Joden. Een deel van hen is na de ballingschap weliswaar teruggekeerd naar Israël, maar de meesten gingen niet terug. In de tijd van de tweede tempel leefden er meer Joden in Babylon dan in Israël, zoals er nu meer Joden in Amerika wonen dan in Israël, waarvan een groot deel in New York! Dat is een opmerkelijke overeenkomst, maar bij verre na niet de enige zoals we later in deze studie nog zullen zien.

Uit archeologische opgravingen in Babylon, die tussen 1899 en 1917 in opdracht van de Deutsche Orientgesellschaft zijn gedaan, is gebleken, dat ze daar vele goden aanbaden. Deze goden werden Anunnaki genoemd. De betekenis daarvan is 'nakomelingen van Anu'. Anu was de oudste Mesopotamische godheid en werd vereerd als de eerste onder de scheppers. De Anunnaki vormden de hoge raad van de goden. Het hoofd van de Anunnaki-raad was uiteraard de Grote Anu. Zijn cultus raakte echter op de achtergrond in de Babylonische tijd, waar de cultus van Marduk overheerste. In het mythische epos Enuma Elish, dat op zeven kleitabletten met spijkerschrift is gevonden, wordt beschreven hoe de stormgod Marduk de nieuwe oppergod van de Mesopotamiërs werd alsook de patroongod van de stad Babylon. De Enuma Elish is derhalve niet alleen een scheppingsverhaal, maar diende vooral om Marduk te verheerlijken en zijn oppergezag te legitimeren. Volgens de mythe was het de god Marduk, die Babylon bouwde als woonplaats voor de Anunnaki. Sommige historici suggereren, dat Marduk als een mogelijke archetype voor Nimrod zou kunnen worden gezien. Met andere woorden, dat Nimrod de personificatie van Marduk was. Marduk komt in elk geval ook voor in de Bijbel, waar hij Merodach wordt genoemd (ירמיהו) Yir'm'yahu [Jeremia] 50:2). Hij was de hoofdgod van die stad en werd daarom eerbiedig 'de Heer' genoemd. In het Akkadisch is dit Bel en in de westsemitische talen Ba'al. In de Bijbel wordt de Ba'al gezien als de rechtstreekse tegenstander van de Eeuwige. Vandaar dat zowel het historische Babylon alsook het mystieke Babylon uit het boek Openbaring als diens residentie gezien wordt als de tegenhanger van de heilige stad Jeruzalem, waarvan de Eeuwige herhaaldelijk gezegd heeft dat Hij daar zal wonen te midden van Zijn volk. De Babylonische afgoden waren zo populair dat alle volken hen overnamen en in hun eigen culturen onder veranderde namen integreerden.

Zoals Marduk de mannelijke hoofdgod van Babylon was, zo had deze stad ook een vrouwelijke hoofgodin: Ishtar ofwel Inana in het Sumerisch. Hier ga ik wat verder op in omdat ik geloof dat Openbaringen 17 haar beschrijf zoals we straks zullen zien. De lentegodin Ishtar was de godin van liefde, seks en vruchtbaarheid, maar zij was tevens de oorlogsgodin. Zij werd de courtisane van de goden genoemd, want zij had veel minnaars. In het Babylonisch pantheon was zij de goddelijke personificatie van de planeet Venus. Ishtar was ook de beschermvrouwe van de prostituees en daarom werd de tempelprostitutie in Babylon beschouwd als een heilige dienstplicht aan deze godin. Voor de familie van de meisjes was het een eer om minimaal één van hun dochters in de tempel te hebben werken. Onder de Babyloniërs was Ishtar daarom erg populair vanwege de bevrijding van zonden die zij op deze manier bood. Door betaalde sex te hebben met een priesteres in de Ishtar-tempel kon men de zonden laten vergeven. Ook voor de pelgrims, die op bedevaart gingen naar heiligdommen om rituelen uit te voeren waren de tempelprostituees beschikbaar. Ishtar was ook degene, die homoseksualiteit en perversiteiten zoals sex met dieren en incest promoveerde, hetgeen door de Eeuwige in de Tora strikt verboden werd. Ook op deze punten is haar cultus precies het tegendeel van de Bijbelse leer. Ishtar's doctrine was vrijheid en op de eerste plaats dus seksuele vrijheid. Vandaar dat ze zo populair

was dat zij onder andere namen bij talrijke volken een belangrijke plaats kreeg. Zo noemden de Egyptenaren haar Isis, de Assyriërs Ashera en de Feniciërs Ashtoret. Onder de Grieken stond zij bekend als Astarte en Aphrodite. De Romeinen noemden haar Libertas omdat zij de personificatie was van de vrijheid. Daarom stond zij model voor 'Miss Liberty', het beroemde 'Vrijheidsbeeld' in New York, wat bij u nu waarschijnlijk een lampje laat branden in verband met het onderwerp van deze Bijbelstudie.

Babylon heeft dus alles met afgoderij te maken. Het begint al in **בראשית** B'reshit [Genesis] 11:1-9 met de torenbouw van Babel: *"De gehele aarde nu was een van taal en een van spraak. Toen zij oostwaarts trokken, vonden zij een vlakke in het land Sinear, waar zij zich vestigden. En zij zeiden tot elkander: Welaan, laten wij tichelen maken en die goed bakken. En de tichel diende hun tot steen en het asfalt diende hun tot leem. Ook zeiden zij: Welaan, laten wij ons een stad bouwen met een toren, waarvan de top tot de hemel reikt, en laten wij ons een naam maken, opdat wij niet over de gehele aarde verstrooid worden. Toen daalde de Eeuwige neder om de stad en de toren, die de mensenkinderen bouwden, te bezien, en de Eeuwige zeide: Zie, het is één volk en zij allen hebben één taal. Dit is het begin van hun streven; nu zal niets van wat zij denken te doen voor hen onuitvoerbaar zijn. Welaan, laat Ons nederdalen en daar hun taal verwarren, zodat zij elkanders taal niet verstaan. Zo verstrooide de Eeuwige hen vandaar over de gehele aarde, en zij staakten de bouw van de stad. Daarom noemt men haar Babel, omdat de Eeuwige daar de taal der gehele aarde verward heeft en de Eeuwige hen vandaar over de gehele aarde verstrooid heeft!"* (NBG). **Surinaams:** *"Heri grontapu ben e taki a srefi tongo. Ma di den sma ben hari go na owstusei, den doro na wan opo sabana ini a kondre Sinear, dan den tan libi drape. Dan den taigi makandra taki: Yu sabi san, wi kan meki ston fu kleidoti. Wi o baka den bun dan wi o fasi den kon na wan nanga tara. Den taki tu taki: Yu sabi san, kon meki wi bow wan foto nanga wan toren di e suku fu miti heimel. Dati sa gi wi bigi nen èn a sa meki taki wi no libi panyapanya abra heri grontapu. Dan Masra saka kon fu luku a foto nanga a toren di den sma ben e bow. Ne Masra taki: Luku, na wán folku èn den e taki wán tongo. Disi na a bigin wawan fu den sani di den o man du. Ala sani san den o wani fu du now, den o man du. Yu sabi san, meki Wi saka go bruya a tongo fu den fu den no ferstan makandra. Na so Masra meki den panya fu drape go abra heri grontapu èn den ben abi fu tapu a bow fu a foto. Dat' meki den e kari a foto Babel. Bika na drape Masra bruya a tongo fu ala sma na grontapu, èn na fu drape Masra panya den abra heri grontapu!"*

Op Wikipedia las ik met betrekking tot de toren van Babel: *"Op een stele zijn vermeldingen gevonden van een ziggurat, een trapvormige tempeltoren, die Etemenanki werd genoemd. Dit staat voor: Het huis der grondvesting van hemel en aarde. Deze ziggurat met een gigantische uitstekende trap, was 91 meter hoog en mat op een basis 91 bij 91 meter. De toren hoorde bij de tempel van Marduk, de voornaamste god van Babylonië. De Babyloniërs noemden hun toren Babibli."* Het kleitablet van Anu-bel-shunu met een bouwbeschrijving van Eserhaddon gaat wat gedetailleerder in op de afmetingen. Volgens deze beschrijving was de tempeltoren Etemenanki een terrasvormige toren, op de top waarvan de tempel stond. Het vierkante fundament had zijden van 91 meter. De eerste verdieping, 33 meter hoog, aan de buitenzijde onderverdeeld door twaalf pilasters van elk 4 meter breed, en de tweede van 18 meter hoogte vormden het eerste deel van de bouw; hierop rustten de verdiepingen drie tot zes die elk 6 meter hoog waren en enigszins schuin toeliepen. De tempel op de zevende verdieping was een kubus, 24 meter lang, 21 meter breed en 15 meter hoog. De opgravingen hebben duidelijk drie trappen aan de zuidkant aangetoond. Terwijl twee steilere trappen van elk 8 tot 9 meter breedte naar de eerste verdieping leidden van het oosten en westen, kon men via de derde trap, die haaks op het poortfront stond, rechtstreeks de derde verdieping bereiken. Deze trap had een lengte van 60 meter van de toren. Andere trappen leidden aan de buitenzijde van de derde naar de zesde verdieping. In de tempel, die van blauw geglazuurde tegels was gemetseld, werden geen offers gebracht en was ook geen godenbeeld geplaatst, maar een groot bed en een gouden tafel voor een door Marduk uitverkoren priesteres. Ik wil niet zeggen dat deze tempeltoren de bekende toren van Babel was, want die moet vele malen hoger geweest zijn, maar deze beschrijving geeft ons wel een beeld hoe die toren ongeveer eruit gezien moet hebben.

De mensen bouwden een toren, waarvan de top tot aan de hemel moest reiken om uit eigen kracht dichter tot de godheid te naderen of misschien zelfs om zelf als een god te zijn. Dit is in wezen niets anders dan pure afgoderij omdat de mens op deze manier zelf bepaalt hoe hij zijn

god wil dienen en daarmee zelfs probeert om diens plaats in te nemen. Zelfs nadat de Eeuwige ingegrepen had werden in Babylonië nog meer tempeltorens gebouwd, al waren die een stuk minder hoog. Toch zagen de Israëlieten deze als een gruwelijke g'dslastering. Door diverse spijkerschriftteksten, die bij opgravingen door de Deutsche Orientgesellschaft werden gevonden alsook door ruïnes van andere tempeltorens kunnen we ons een beeld maken hoe die toren eruit moet hebben gezien. En opnieuw geef ik een hint naar het 'Vrijheidsbeeld' in New York...

Het mysterieuze Babylon in de Openbaring

Dat het grote en machtige Babylon van de eindtijd beslist niet verwijst naar de gelijknamige stad in Irak wordt heel goed bevestigd als we kijken naar de tientallen details over het mysterieuze Babylon in Openbaring 16, 17, 18 en 19. Laten we deze passages derhalve eerst in zijn geheel lezen en daarna de relevante verzen één voor één nauwkeurig bestuderen.

Over de laatste van de engelen met de zeven schalen lezen we in hoofdstuk 16: *"En de zevende goot zijn schaal uit in de lucht en er kwam een luide stem uit de tempel, van de troon, zeggende: Het is geschied. En er kwamen bliksemstralen en stemmen en donderslagen, en er geschiedde een grote aardbeving, zo groot als er geen geweest is, sedert een mens op de aarde was: zo hevig was deze aardbeving, zo groot. En de grote stad viel in drie stukken uiteen en de steden der volken stortten in. En het grote Babylon werd voor G'd in gedachtenis gebracht, om daaraan de beker met de wijn van de gramschap Zijns toorns te geven. En alle eilanden vluchtten weg en bergen werden niet meer gevonden. En grote hagelstenen, een talent zwaar, vielen uit de hemel op de mensen, en de mensen lasterden G'd vanwege de plaag van de hagel, want de plaag daarvan was zeer groot!"* (חִזְיוֹן Chizayon [Openbaring] 16:17-21, NBG). **Surinaams:** *"Dan a di fu seibi engel kanti san ben de ini en skarki go ini a loktu. Ne wan tranga sten taki kmopo fu a Santa Presi, a kmopo pe a kownusturu de. A taki: A kba! Dan faya bigin koti èn mi yere sten. Dondru bari èn a gron seki bun hebi. Fu sensi di sma e libi na grontapu, noiti bifo a gron ben seki so hebi. Na so hebi a gron ben seki. Dan a bigi foto Babilon broko na dri pisi, èn den foto fu den folku broko fadon. Na so Gado memre Babilon. A meki a dringi fu a kan pe a win fu a faya atibron fu Gado ben de. No wan eilanti èn no wan bergi ben de fu si moro. Bigi tranga pis'pisi-ijs san ben wegi fotenti kilo ben fadon kmopo fu heimel kon tapu den sma. Dan den sma bigin afrontu Gado fu a strafu disi ede, bika a strafu ben hebi srefsrefi!"*

In hoofdstuk 17 lezen wij: *"En een van de zeven engelen, die de zeven schalen hadden, kwam en sprak met mij, zeggende: Kom hier, ik zal u tonen het oordeel over de grote hoer, die zit aan vele wateren, met wie de koningen der aarde gehoereerd hebben, en zij, die op de aarde wonen, zijn dronken geworden van de wijn harer hoererij. En hij voerde mij in de geest weg naar een woestijn. En ik zag een vrouw zitten op een scharlakenrood beest, dat vol was van g'dslasterlijke namen, en het had zeven koppen en tien horens. En de vrouw was gehuld in purper en scharlaken en rijk versierd met goud, edelgesteente en paarden, en zij had in haar hand een gouden beker, vol gruwelen, en de onreinheden van haar hoererij. En op haar voorhoofd was een naam geschreven, een geheimenis: het grote Babylon, moeder van de hoeren en van de gruwelen der aarde. En ik zag de vrouw dronken van het bloed der heiligen en van het bloed der getuigen van Yeshua [Jezus]. En ik verbaasde mij, toen ik haar zag, met grote verbazing.*

En de engel zeide tot mij: Waarom verbaast gij u? Ik zal u het geheimenis van de vrouw zeggen en van het beest met de zeven koppen en tien horens, dat haar draagt. Het beest, dat gij zaagt, was en is niet, en het zal opkomen uit de afgrond en het vaart ten verderve; en zij, die op de aarde wonen, wier naam niet geschreven is in het boek des levens van de grondlegging der wereld af, zullen zich verbazen, als zij zien, dat het beest was en niet is en er toch zal zijn. Hier is het verstand, dat wijsheid heeft: De zeven koppen zijn zeven bergen waarop de vrouw gezeten is. Ook zijn het zeven koningen: vijf ervan zijn gevallen, een is er nog en de andere is nog niet gekomen, en wanneer hij komt, moet hij korte tijd blijven. En het beest, dat was en niet is, is zelf ook de achtste, maar het is uit de zeven en het vaart ten verderve. En de tien horens, die gij zaagt, zijn tien koningen, die nog geen koningschap hebben ontvangen, maar een uur ontvangen zij macht als koningen met het beest. Dezen zijn één van zin en geven hun kracht en macht aan het beest. Dezen zullen oorlog voeren tegen het Lam, maar het Lam zal hen overwinnen - want Hij is אֲדוֹן הָאֲדוֹנִים Adon haAdonim [de Here der heren] en מֶלֶךְ הַמַּלְכִּים

Melech haM'lachim [de Koning der koningen] - en zij, die met Hem zijn, de geroepenen en uitverkorenen en gelovigen. En hij zeide tot mij: De wateren, die gij zaagt, waarop de hoer gezeten is, zijn natiën en menigten en volken en talen. En de tien horens, die gij zaagt, en het beest, dezen zullen de hoer haten, en zij zullen haar berooid maken en naakt, haar vlees eten en haar met vuur verbranden. Want G'd heeft in hun hart gegeven zijn zin te volbrengen en dit eensgezind te doen en hun koningschap aan het beest te geven totdat de woorden G'ds zullen voleindigd zijn. En de vrouw, die gij zaagt, is de grote stad, die het koningschap heeft over de koningen der aarde.” (חזירון Chizayon [Openbaring] 17:1-18, NBG). **Surinaams:** “Dan wan fu den seibi engel di ben abi den seibi skarki, kon na mi. A taigi mi taki: Kon, dan mi sa sori yu fa Gado o krutu a bigi motyo, di e sidon krosbei fu furu liba. Nanga a bigi motyo disi den kownu fu grontapu ben e motyo, èn a win fu den takru lostu fu en ben drungu den sma di e libi na grontapu. Dan a Yeye fu Gado kon na mi tapu, èn a engel tyari mi go na ini wan dreisabana. Drape mi si wan uma sidon na tapu wan redi meti. A meti disi ben abi seibi ede nanga tin tutu. Tapu en heri skin sani ben skrifi san e afrontu Gado. A uma ben weri dungru lila nanga redi krosi, èn a ben weri bun furu gowtusani, dir'diri ston nanga parelkrara. Ini en anu a ben hori wan gowtu kan san ben lai nanga groskin sani èn nanga a syen fu den takru lostu fu en. Na en fes'ede wan nen ben skrifi san de wan kibritori. A skrifi taki: A bigi foto Babilon. A mama fu ala motyo nanga ala groskin sani fu grontapu. Dan mi si tak' a uma ben drungu fu a brudu fu den sma fu Gado, èn fu a brudu fu den sma di kotoigi fu Yeshua [Jesus]. Di mi si en, mi ben ferwondru srefsrefi.

Dan a engel aksi mi taki: Fu sanede yu ferwondru? Mi sa taigi yu san na a kibritori fu a uma nanga a meti tapu san a e sidon, a meti nanga den seibi ede nanga den tin tutu. A meti san yu si na a meti san ben libi, ma now a dede, èn a sa opo kmopo ini a olo san no abi gron fu kisi en strafu fu tēgo. Den sma di e libi na grontapu sa ferwondru te den si a meti, bika a ben libi, èn a dede now, ma a o libi baka. Ala den sma di nen no skrifi ini a buku fu libi sensi bifo grontapu ben meki, na den sa ferwondru. Wan sma mus abi koni fu ferstan a sani disi: Den seibi ede na seibi bergi tapu san a frow e sidon. Den seibi ede na seibi kownu tu. Feifi fu den no de moro, wan fu den de kownu now, èn a trawan mus tron kownu ete. Te a kon, a sa rigeri fu wan syatu pisten nomo. A meti san ben libi, ma a dede now, na wan kownu tu, a di fu aiti. A de wan nanga den seibi trawan, èn a o kisi en strafu fu tēgo. Den tin tutu san yu si, na den tin kownu di no e rigeri ete leki kownu. Ma den o kisi makti fu rigeri leki kownu fu wan syatu pisten makandra nanga a meti. Ala den tin kownu disi abi a srefi prakseri, èn den o gi a meti a makti fu den nanga a leti san den abi fu rigeri. Den o feti nanga a Lam, ma a Lam o wini den, bika En na Masra fu ala masra, nanga Kownu fu ala kownu. Den sma di e waka na En baka, na den sma di Gado ben kari èn teki gi Ensrefi, èn di e tan bribi ini En. Dan a engel taigi mi moro fara taki: Den furu liba san yu ben si krosbei pe a motyo sidon, na den folku. Den na a bigi grupu sma di e taki ala sortu tongo ini den difrenti kondre. Den tin tutu san yu si, nanga a meti, den no o man si a motyo na ai. Den o puru ala sani san a abi, èn den o poti en nanga sososkin. Den o nyan en meti, èn den o bron en nanga faya. Bika Gado poti en ini den prakseri fu du san A wani. Leki wan man den o gi a makti fu den na a meti, te leki den sani san Gado ben taki kon psa. A uma di yu ben si, na a bigi foto san abi makti abra ala den kownu fu grontapu!”

In hoofdstuk 18 lezen we verder: “Hierna zag ik een andere engel, die grote macht had, nederdalen uit de hemel, en de aarde werd door zijn lichtglans verlicht. En hij riep met sterke stem, zeggende: Gevallen, gevallen is de grote stad Babylon en zij is geworden een woonplaats van duivelen, een schuilplaats van alle onreine geesten en een schuilplaats van alle onrein en verfoeid gevogelte, omdat van de wijn van de hartstocht harer hoererij al de volken gedronken hebben en de koningen der aarde met haar gehoereerd hebben en de kooplieden der aarde rijk geworden zijn uit de macht harer weelderigheid. En ik hoorde een andere stem uit de hemel zeggen: Gaat uit van haar, mijn volk, opdat gij geen gemeenschap hebt aan haar zonden en niet ontvangt van haar plagen. Want haar zonden hebben zich opgehoopt tot aan de hemel en G'd heeft aan haar ongerechtigheid gedacht. Vergeldt haar, gelijk ook zij vergolden heeft, en geeft haar dubbel naar haar werken; mengt haar het dubbele in de beker, die zij gemengd heeft; geeft haar zoveel pijniging en rouw, als zij heerlijkheid en weelde genoten heeft. Want zij zegt in haar hart: Ik tron als koningin, ik ben geen weduwe en geen rouw zal ik zien. Daarom zullen haar plagen op een dag komen: dood en rouw en hongersnood, en zij zal met vuur verbrand worden; want sterk is Adonai Elohim [de Here G'd], die haar geoordeeld heeft.

En de koningen der aarde, die met haar gehoereerd hebben en weelderig geweest zijn, zullen over haar wenen en weeklagen, wanneer zij de rook van haar verbranding zien, van verre staande uit vrees voor haar pijniging, zeggende: Wee, wee, gij grote stad, Babylon, gij sterke stad, want in een uur is uw oordeel gekomen! En de kooplieden der aarde wenen en bedrijven rouw over haar, omdat niemand meer hun lading koopt, lading van goud, zilver, edelgesteente en paarden, van fijn linnen, purper, zijde en scharlaken; allerlei welriekend hout, allerlei snijwerk van ivoor en allerlei voorwerpen van het kostbaarste hout, van koper, ijzer en marmer, kaneel, specerij, reukwerk, mirre, wierook, wijn, olie, bloem en tarwe, lastdieren, schapen; lading van paarden en wagens en van lichamen; en zielen van mensen. En het ooft, waarnaar uw ziel begerig was, is van u weggegaan en al wat kostelijk en schitterend was, is voor u verloren en het zal nooit meer gevonden worden.

De kooplieden in deze dingen, die aan haar rijk geworden waren, zullen van verre staan uit vrees voor haar pijniging, wenend en rouw bedrijvend, en zeggende: Wee, wee, die grote stad, die gehuld was in fijn linnen, purper en scharlaken, en rijk versierd was met goud en edelgesteente en paarden, want in een uur is al die zo grote rijkdom verwoest! En iedere stuurman en iedere kustvaarder en de zeelieden en allen, die de zee bevaren, bleven van verre staan, en riepen, toen zij de rook van haar verbranding zagen, zeggende: Welke stad was aan deze grote stad gelijk! En zij wierpen stof op hun hoofden en riepen, wenend en rouw bedrijvend, zeggende: Wee, wee die grote stad, waarin allen, die schepen op zee hadden, door haar kostbaarheden rijk geworden zijn, want zij is in een uur verwoest! Wees vrolijk over haar, gij hemel en gij heiligen, en gij apostelen en profeten, want G'd heeft uw rechtszaak tegen haar berecht.

En een sterke engel nam een steen op als een grote molensteen en wierp hem in de zee, zeggende: Zo zal Babylon met geweld geworpen worden, de grote stad, en zij zal nooit meer gevonden worden. En geen stem van citerspellers en zangers, van fluitspelers of bazuinblazers zal meer in u gehoord worden, en niemand, die enige kunst beoefent, zal meer in u gevonden worden, en geen geluid van de molen zal meer in u gehoord worden. En geen lamplicht zal meer in u schijnen, en geen stem van bruidegom en bruid zal meer in u gehoord worden, want uw kooplieden waren de machthebbers der aarde, want door uw toverij werden alle volken verleid; en in haar werd gevonden het bloed van profeten en heiligen en van allen, die geslacht zijn op de aarde!" (חזקוני Chizayon [Openbaring] 18:1-24, NBG). **Surinaams:** "Baka dati mi si wan tra engel e saka kmopo fu heimel. A engel disi ben abi bigi makti, èn a fasi fa a ben e brenki, ben krin heri grontapu. A bari nanga tranga sten taki: A fadon! A bigi foto Babilon fadon! Now a tron wan nesi fu den didibri, nanga wan kibripresi fu ala den takrueye. A tron wan tanpresi fu tingifowru nanga ala den sortu fowru disi san sma no wani srefsrefi. Bika a ben drungu ala den folku nanga a win fu den faya takru lostu fu en. Den kownu fu grontapu ben motyo nanga en, èn den bisnisman fu grontapu ben kon gudu fu di a ben gridi fu abi furu diri sani. Dan mi yere wan tra sten taki kmopo fu heimel taki: Mi folku, un kmopo na ini Babilon, fu un no teki prati ini den sondu fu en, èn fu un no kisi den strafu fu en. Bika den sondu fu en kon so furu tak' den doro te na heimel, èn Gado memre den ogri sani san a du. Du nanga en soleki fa a ben du nanga trawan. Den sani san a ben du, yu mus du tu tron moro furu nanga en. A win san de ini en kan, san a ben gi trawan fu dringi, yu mus meki en tu tron moro tranga fu a dringi. Na a fasi fa a ben opo ensrefi èn libi bigi, na sowan fasi yu mus pai en baka nanga pina èn sari. Bika a e taki na ini en ati taki: Mi e sidon na tapu a kownusturu e rigeri. Mi no de leki wan frow di en masra dede, èn mi no o sabi san na row. Dat'ede meki ala den strafu fu en o kon tapu wán dei: siki, sari nanga angriten. Den o bron en nanga faya, bika Masra Gado di krutu en, abi bigi makti.

Den kownu fu grontapu di ben motyo nanga en, èn di ben libi bigi nanga en, o krei. Den o dyeme fu en ede te den si a smoko fu a faya san e bron en. Den o tan farawe fu en, fu di den e frede fu a pina san miti en, èn den o taki: Sari, sari gi a bigi foto Babilon! Sari gi a foto di ben abi sowan makti! Bika ini wan syatu pisten yu kisi yu strafu. Den bisnisman fu grontapu o krei èn sari fu en ede, bika sma no e bai den sani fu den moro: sani soleki gowtu, solfru, dir'diri ston nanga parelkrara, ala sortu moi dir'diri krosi nanga ala sortu udu san e smeri switi. Den no e bai den sani san meki fu asaw tifi nanga dir'diri udu, nanga den sani san meki fu kopro, isri nanga marmer. Sma no e bai kaneri, spesrei, switismeri, mirre nanga wierook, win, oli, blon, nanga tarwe. Den no e bai buriki, skapu, asi nanga asiwagi moro. Èn den bisnisman no man seri

libisma leki srafu moro. Den o taki: Babilon, yu lasi ala den bun sani san yu ben angri fu kisi. Ala den moimoi diri sani fu yu, yu lasi den, èn noiti moro yu o feni den.

Den bisnisman di ben seri den sani disi èn di kon gudu fu Babilon, o tan tnapu farawe fu di den e frede a pina san miti en. Den o krei, den o sari, èn den o taki: Sari, sari gi a bigi foto! A ben de leki wan umasma di e weri moi dir'diri krosi nanga gowtusani, dir'diri ston nanga parelkrara. Ma ini wan syatu pisten a bigi gudu disi lasi gwe. Ibri kaptan fu sipi, ibri matrosi, den tra sma di de na tapu den sipi, nanga den sma di e feni den deibrede na tapu se, den alamala o tan tnapu farawe. Den o bari te den si a smoko fu a faya san e bron a foto, taki: No wan foto ben bigi leki Babilon! Dan den o bigin sari èn krei. Den o fringi santi go na tapu den ede fu sori tak' den e sari. Den o bari taki: Sari, sari gi a bigi foto! Bika ini wan syatu pisten a foto broko. Ala den sma di ben abi sipi na tapu se ben kon gudu doro den gudu fu en. Unu di de na ini heimmel, un mus prisiri, makandra nanga den sma fu Gado, den boskopuman fu Yeshua, nanga den profeti. Bika Gado strafu Babilon fu a sani san a ben du nanga unu.

Dan wan tranga engel teki wan bigi ston san ben gersi a ston nanga san den e mara tarwe, dan a fringi en go na ini se. A taki: Na so den o fringi a bigi foto Babilon trowe, èn noiti moro a sa opo baka. Noiti moro wan sma sa yere na ini Babilon, sma di e prei gitara noso sma di e singi, sma di e prei froiti noso sma di e bro wan tutu. No wan bun wrokoman o de fu feni moro, èn no wan miri o de fu yere moro na ini Babilon. No wan faya o leti moro na ini a foto, èn no wan trowfesa o de moro. Bika den bisnisman fu yu ben de den bigiman fu grontapu, èn yu ben kori ala folku nanga a tofruwroko di yu du. Na Babilon de frantwortu fu a dede fu den profeti, nanga den sma fu Gado, nanga ala den tra sma di den kiri na grontapu!"

En tenslotte in hoofdstuk 19: *"Hierna hoorde ik als een luide stem ener grote schare in de hemel zeggen: Halleluja! Het heil en de heerlijkheid en de macht zijn van onze G'd, want waarachtig en rechtvaardig zijn Zijn oordelen, want Hij heeft de grote hoer geoordeeld, die de aarde met haar hoererij verdierf, en Hij heeft het bloed Zijner knechten van haar hand geëist. En zij zeiden ten tweeden male: Halleluja! En haar rook stijgt op tot in alle eeuwicheden!"* (חִזְיֹן Chizayon [Openbaring] 19:1-3, NBG). **Surinaams:** *"Baka dati mi yere wan heri ipi sma na ini heimmel e taki: Haleluya! Na wi Gado ferlusu wi. Na En mus kisi glori. Na En abi makti. Bika A e koti krutu nanga leti, èn A no e meki fowtu. A strafu a bigi motyo di ben pori grontapu nanga den takru lostu fu en, èn A meki a paifu den knekti fu En di a ben kiri. Dan a bigi ipi sma bari ete wan leisi: Haleluya! A smoko fu a foto o de fu si fu tēgo èn ala ten!"*

Hoofdstuk 14

חִזְיֹן Chizayon [Openbaring] 14:8

NBG: *"En een andere, een tweede engel, volgde, zeggende: Gevallen, gevallen is het grote Babylon, dat van de wijn van de hartstocht zijner hoererij al de volkeren heeft doen drinken!"*

NBV: *"Hij werd gevolgd door een tweede engel, die uitriep: Gevallen, gevallen is Babylon, die grote stad, die door haar ontucht alle volken de wijn van haar wellust heeft laten drinken!"*

Surinaams: *"Dan wan tra engel, a di fu tu, kon baka a fosi wan. A taki: A fadon! A bigi foto Babilon fadon! Na a foto disi ben drungu ala den folku nanga a win fu den faya takru lostu fu en!"*

Nadat we alle teksten in de Openbaring met betrekking op het nieuwe Babylon globaal gelezen hebben, gaan we ze nu vers voor vers nader bestuderen. We beginnen met vers 8 in hoofdstuk 14, waarin een engel van de Eeuwige de val van Babylon verkondigt met woorden, die sterk aan eerdere uitspraken van de profeten Jesaja en Jeremia herinneren. Het uur van G'ds oordeel over de gehele mensheid wordt ingeluid met het oordeel over het zondige Babylon. Doordat de val van Babylon reeds als een voldongen feit wordt beschreven terwijl dit op dat moment nog te gebeuren staat, wordt daarmee eigenlijk vooruitgelopen op de uitgebreidere beschrijving daarvan in hoofdstuk 18.

De Eeuwige maakt een eind aan het 'grote Babylon', dat zo genoemd wordt omdat het enerzijds letterlijk een megagrote stad is, maar anderzijds ook zo groot over zichzelf dacht.

Zoals ik reeds eerder zei is Babylon in het boek Openbaring de stad van de Antichrist en daarmee de tegenhanger van de heilige stad Jeruzalem.

De reden voor haar vernietiging is, dat zij zo een grote, maar slechte invloed op de politieke, religieuze en economische wereldleiders had al hun volken meegesleurd heeft in haar hoererij. Politici en zakenlui knoopten maar al te graag contacten met haar aan en dronken gretig van de wijn van haar hoererij. Het beeld dat gebruikt wordt is daarom zeer terecht dat van een hoer, die haar klanten met wijn benevelt om hen gewillig te maken. Bij wie komen alle wereldleiders over de vloer? Bij de VN in New York! Is deze organisatie te vertrouwen? Gezien haar vijandige houding tegenover G'ds land en volk Israël en de liberale en immorele tijdgeest die zij over de hele wereld verspreid zou ik zeggen: nee!

Voor alle duidelijkheid: bij hoererij moeten we in eerste instantie niet zozeer aan hoererij in letterlijke zin denken, maar eerder aan geestelijk overspel, dus afgoderij, die zich uiteindelijk zal toespitsen op het aanbidden van de draak en het beest. De elite, die de politieke en economische macht in handen heeft, die meent er beter van te worden om met Babylon aan te pappen, realiseert zich niet dat zij met haar vrijage en het drinken van haar bedwelmende wijn de toorn van de Eeuwige over zich halen!

Hoofdstuk 16

חז"ר Chizayon [Openbaring] 16:17-18

NBG: *"En de zevende goot zijn schaal uit in de lucht en er kwam een luide stem uit de tempel, van de troon, zeggende: Het is geschied. En er kwamen bliksemstralen en stemmen en donderslagen, en er geschiedde een grote aardbeving, zo groot als er geen geweest is, sedert een mens op de aarde was: zo hevig was deze aardbeving, zo groot!"*

NBV: *"De zevende engel goot zijn offerschaal leeg over de lucht. Toen klonk er uit de tempel een luide stem vanaf de troon, die uitriep: Het is voorbij! Er volgden bliksemschichten en groot geraas en donderslagen. Er kwam een zware aardbeving, zo zwaar als nog niet was voorgekomen sinds er mensen op aarde waren; verschrikkelijk was die aardbeving!"*

Surinaams: *"Dan a di fu seibi engel kanti san ben de ini en skarki go ini a loktu. Ne wan tranga sten taki kmopo fu a Santa Presi, a kmopo pe a kownusturu de. A taki: A kba! Dan faya bigin koti èn mi yere sten. Dondru bari èn a gron seki bun hebi. Fu sensi di sma e libi na grontapu, noiti bifo a gron ben seki so hebi. Na so hebi a gron ben seki!"*

De beschrijving van de natuurrampen die over de mensheid komen bij het uitgieten van de zevende schaal vertoont duidelijke overeenkomsten met die bij het blazen van de zevende shofar [ramshoorn], die ten onrechte met 'bazuin vertaald word: *"En de tempel G'ds, die in de hemel is, ging open en de ark van Zijn verbond werd zichtbaar in Zijn tempel, en er kwamen bliksemstralen en stemmen en donderslagen en aardbeving en zware hage!"* (Hoofdstuk 11:19, NBG) **Surinaams:** *"Dan den opo a Santa Presi fu Gado na ini heimel èn a santa kisi fu a ferbontu ben kon fu si drape. Ne faya bigin koti èn mi yere wan lo sten. Dondru bari, grontapu seki, èn furu tranga pis'pisi-ijs fadon na grontapu!"*, evenals met die bij openen van het zevende zegel: *"En de engel nam het wierookvat en vulde dat met het vuur van het altaar, en wierp het vuur op de aarde; en er kwamen donderslagen en stemmen en bliksemstralen en aardbeving!"* (Hoofdstuk 8:5, NBG). **Surinaams:** *"Baka dati a engel teki a pan, a lai en nanga a faya san ben de na tapu a altari, dan a fringi en go na grontapu. Dan dondru bigin bari, mi yere wan lo sten, faya bigin koti, èn a gron bigin seki!"* Ik ga er daarom van uit, dat alle drie teksten dezelfde gebeurtenis op hetzelfde tijdstip beschrijven.

חז"ר Chizayon [Openbaring] 16:19

NBG: *"En de grote stad viel in drie stukken uiteen en de steden der volken stortten in. En het grote Babylon werd voor G'd in gedachtenis gebracht, om daaraan de beker met de wijn van de gramschap Zijns toorns te geven!"*

NBV: *“De grote stad viel in drie stukken uiteen en de steden van alle volken werden verwoest. Het grote Babylon moest het ontgelden: G'd gaf het de beker met de wijn van zijn hevige woede!”*

Surinaams: *“Dan a bigi foto Babilon broko na dri pisi, èn den foto fu den folku broko fadon. Na so Gado memre Babilon. A meki a dringi fu a kan pe a win fu a faya atibron fu Gado ben de!”*

In dit vers zien wij de gevolgen van de zware aardbeving. De grote stad wordt hier het eerst genoemd, maar welke stad daarmee bedoeld wordt, is niet helemaal duidelijk, want daarover zijn de meningen verdeeld. Sommige uitleggers zien in het grote Babylon de grote stad. Andere uitleggers, waaronder ook mijn persoon, spreken dit tegen en denken eerder aan Jeruzalem. Uit het feit dat de grote stad, de steden der volken en het grote Babylon hier apart genoemd worden maak ik namelijk op, dat met de grote stad niet het grote Babylon bedoeld kan zijn, maar de geestelijke tegenhanger daarvan, Jeruzalem, dat in hoofdstuk 11:7-8 eveneens ‘de grote stad’ genoemd wordt bij de dood van de twee getuigen: *“En wanneer zij hun getuigenis zullen voleindigd hebben, zal het beest, dat uit de afgrond opkomt, hun de oorlog aandoen en het zal hen overwinnen en hen doden. En hun lijk (zal liggen) op de straat der grote stad, die geestelijk genaamd wordt Sodom en Egypte, alwaar ook hun Heer gekruisigd werd.”*

Surinaams: *“Dan te den kba kotoigi, a krasí meti san e kmopo ini a olo san no abi gron sa feti nanga den. A sa wini den, èn a sa kiri den. A dedeskin fu den o tan didon na tapu a strati fu a bigi foto. Yeyefasi den e kari a foto disi: Sodom nanga Egípte. Na ini a foto disi den ben spikri a Masra fu en na a kroisi!”*

Een andere aanwijzing is, dat vers 13 van hetzelfde hoofdstuk volgens mij over dezelfde aardbeving spreekt: *“En te dien ure kwam er een grote aardbeving en een tiende deel der stad stortte in, en zeventuizend personen werden door de aardbeving gedood, en de overigen werden zeer bevreesd en gaven de G'd des hemels eer!”* **Surinaams:** *“Dan tapu a srefi momenti dati, a gron bigin seki bun hebi. Efu yu e prati a foto ini tin pisi, dan wan fu den tin pisi broko fadon. Seibi dusun sma dede. Den tra sma di tan na libi ben kon frede srefsrefi èn den gi a Gado fu heimel grani!”* Ook de steden van de volken worden verwoest, waarmee de steden buiten Israël bedoeld zijn en daarom kan de eerstgenoemde grote stad alleen maar Jeruzalem zijn, dat zich immers binnen Israël bevindt. De grote aardbeving die in vers 18 vermeld wordt is dus zo hevig, dat geen enkele stad meer volledig overeind zal blijven staan, maar de gehele bewoonde wereld zal raken. Dit versterkt mijn opvatting, dat dit dezelfde aardbeving is, die ook in Jeruzalem zal plaats vinden bij de wederkomst van Yeshua, waarbij de Olijfberg in tweeën splijt. Het grote Babylon, dat als laatste stad genoemd wordt, wordt apart voor G'd in gedachtenis gebracht. Het Boek zegt daarover: *“G'd was niet vergeten wat het grote Babylon allemaal had misdaan. Zij moest de beker met de wijn van de grimmige toorn van G'd tot op de bodem leegdrinken!”*

חזיון Chizayon [Openbaring] 16:20-21

NBG: *“En alle eilanden vluchtten weg en bergen werden niet meer gevonden. En grote hagelstenen, een talent zwaar, vielen uit de hemel op de mensen, en de mensen lasterden G'd vanwege de plaag van de hagel, want de plaag daarvan was zeer groot!”*

NBV: *“Alle eilanden verdwenen in het niets en van de bergen was geen spoor meer te vinden. Uit de hemel vielen loodzware hagelstenen op de mensen, en de mensen lasterden G'd vanwege de plaag van die hagel, want het was een vreselijke plaag!”*

Surinaams: *“No wan eilanti èn no wan bergi ben de fu si moro. Bigi tranga pis'pisi-ijs san ben wegí fotenti kilo ben fadon kmopo fu heimel kon tapu den sma. Dan den sma bigin afrontu Gado fu a strafu disi ede, bika a strafu ben hebi srefsrefi!”*

Ook de schepelingen, die straks in hoofdstuk 18 vanuit de verte naar de vernietiging van Babylon kijken, zullen op hun schepen niet veilig zijn, want uit het bovenstaande vers blijkt, dat

ook alle eilanden zullen onder enorme vloedgolven vergaan. Zelfs de bergen zullen verdwijnen. Dat wil dus zeggen, dat ook alle plekken waar mensen naartoe proberen te vluchten, door de zware aardbeving zullen worden verwoest! Er is geen ontkomen aan! En wie de aardbeving overleefd heeft zal verpletterd worden door ongeveer vijftig kilo zware hagelstenen!

Deze dodelijke en buitengewoon zware hagelstenen die als gevolg van de zevende schaal op de mensen en dieren neervallen roepen uiteraard de zevende plaag van Egypte in herinnering: *“En de Eeuwige zeide tot Moshe [Mozes]: Streck uw hand uit naar de hemel, opdat er hagel over het gehele land Egypte kome, over mens en dier en over al het veldgewas in het land Egypte. Toen strekte Moshe zijn staf uit naar de hemel, en de Eeuwige liet het donderen en hagelen, vuur schoot naar de aarde, en de Eeuwige deed het hagelen over het land Egypte. En, terwijl er vuur door de hagelbuien heen flikkerde, hagelde het zo buitengewoon zwaar als nooit tevoren in het gehele land der Egyptenaren, sinds zij tot een volk geworden waren. De hagel sloeg in het gehele land Egypte alles neer, wat op het veld was, van mens tot dier; ook al het veldgewas sloeg de hagel neer en alle bomen op het veld deed hij afknappen. Alleen in het land Goshen, waar de Israëlieten woonden, hagelde het niet!”* (שמות Sh'mot [Exodus] 9:22-26).

Surinaams: *“Dan Masra taigi Moshe [Moses] taki: Opo yu anu go na heimel meki alen fu pis'pisi ijs fadon abra a heri kondre Egipte. A sa fadon ini a kondre tapu libisma nanga meti nanga tapu ala den sani di prani ini den wei. So Moshe langa en anu nanga a wakatiki go na heimel. Dan Masra meki dondru bari èn alen fu pis'pisi ijs begin fadon. Faya ben e koti fu loktu kon na grontapu. Masra ben e meki alen fu pis'pisi ijs fadon abra a kondre Egipte. Faya ben e koti di a ijs ben e fadon. Sensi di a folku fu Egipte de, noiti ete sowan hebi alen fu pis'pisi ijs ben fadon ini a kondre fu den. Ini heri Egipte a ijs ben e naki ala sani trowe di ben de ini den wei. Libisma nanga meti. Ala sani di ben prani ini den wei a ijs ben e naki trowe tu. Ala bon ini den wei a ben broko. Soso ini Goshen, pe den sma fu Israel ben e tan, ijs no ben fadon!”* Toch evenals als bij het uitgieten van de beide voorgaande schalen resulteert de ramp echter niet in een bekering en een erkenning van de Eeuwige. Integendeel: de mensen vervloeken de Eeuwige om de verschrikkelijke plaag van de hagelstenen, maar daarmee hebben ze hun laatste kans op redding verspeeld!

De vermelding dat alle eilanden in het niets verdwijnen kan op geweldige tsunami's duiden, die door de aardbevingen worden veroorzaakt. Ook het instorten van bergen kan een gevolg daarvan zijn. Het effenen van het aardoppervlak wordt door de profeet Jesaja in verband gebracht met de komst van Yeshua: *“Bereidt in de woestijn de weg van de Eeuwige, effent in de wildernis een baan voor onze G'd! Elk dal worde verhoogd en elke berg en heuvel geslecht, en het oneffene worde tot een vlakte en de rotsbodem tot een vallei. En de heerlijkheid van de Eeuwige zal zich openbaren, en al het levende tezamen zal dit zien, want de mond van de Eeuwige heeft het gesproken!”* (ישעיהו Yeshayahu [Jesaja] 40:3-5). **Surinaams:** *“Meki wan pasi klari gi Masra ini a dreisabana, grati wan pasi gi a Gado fu unu ini a drei kontren. Ibri dal mus kon hei, ibri bergi, heiwan nanga lagiwan, mus kon lagi leki a pasi. Den olo-olo presi mus kon grati, sosrefi den gron di lai furu ston. Da a glori fu Masra o de fu si, ala libisma o si en, bika na Masra srefi taki en!”* Amen!

Werner Stauder